

ПРИМЕРЕН ТЕСТ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ВХОДНО РАВНИЩЕ

ВАРИАНТ 1

1. В кой ред е допусната правописна грешка?

- А) видяли, живели, големи
- Б) казал, рекъл, къдрав
- В) неин, фотъойл, емайл
- Г) есемес, джиесем, диджей

2. В кой ред е допусната правописна грешка?

- А) анцуг, тренинг, клонинг
- Б) потискам, подтик, поддръжка
- В) известност, опасност, честност
- Г) отделям, сглобавам, сделка

3. В кое изречение е допусната правописна грешка?

- А) Прехранването причинява болести на мастната обмяна, високо кръвно налягане, атеросклероза, ставни заболявания, исхемична болест на сърцето и др.
- Б) Прехранването влияе отрицателно върху организма, тъй като причинява затлъстяване, съпроводено от хипертония, захарна болест и др.
- В) Прехранване се получава при поглъщане на прекалено много храна, при което излишъкът се превръща в мазнина, която се складира за по-късна употреба.
- Г) Въпреки че по света има повече организми, които са недохранени поради недостатъчна консумация, все повече стават тези, които страдат от прехранване.

4. Кое от изброените наименования е написано правилно?

- А) Български държавни железници
- Б) Министерство на Вътрешните работи
- В) съюз на българските учители
- Г) Национална Спортна Академия

5. В коя от подчертаните думи е допусната правописна грешка?

- При изобразяването на големия исторически сюжет за национално-освободителните (А) борби авторът (Б) се обляга преди всичко на възможностите на романтическия (В) подход – сюжетът (Г) е ориентиран към изключителното и драматичното, за композицията са присъщи изненадите и резките обрати.

В коя от подчертаните думи е допусната правописна или граматична грешка? (Общо условие за задачи 6 – 8.)

6. Първият (А) свой учител той помнеше ярко – от него знаеше най-важния (Б) урок в живота (В) си – урока (Г) по човечност.

7. Пътникът (А) надникна през отворения (Б) прозорец, но не видя никой (В) – домът сякаш отдавна беше забравил кой (Г) за последен път е влизал в него.

8. По покана на Министерство (А) на външните работи на работната среща по въпросите на европейската (Б) интеграция участваха трима посланици (В) на европейски (Г) държави у нас.

9. В кое от изреченията е допусната пунктуационна грешка?

А) Тя обичаше снахите и внучетата си, но се държеше строго с всички и когато кажеше нещо, искаше то да бъде изпълнено.

Б) Потоци светлина рукохна над полето, изпълниха доловете и преляха над земята.

В) Тя приличаше на гугутка, която, скрита в гората, гледа през гъстата шума как под небето бавно се вие сокол.

Г) Кучето, което беше избягало от квачката, като беше се промушило през бодливата тел се връща и без да обръща внимание на петлите, отива право при тях.

10. В кое от изреченията е допусната пунктуационна грешка?

А) Това щеше да стори само смъртта, но той не се страхуваше и от нея, защото беше се родил да живее, а не да мисли за после.

Б) Той тежко въздъхва, защото знае, че есента е тук, и после му олеква, защото знае, че зимата не е вечна.

В) Прелетяха, направиха завой и се върнаха отново над топлика, без да се снижават и да кацат.

Г) Когато танцувам се пренасям в друг свят, чувствам, че цялото щастие на света сякаш се е събрало точно в мен.

Прочетете двата текста и изпълнете задачите към тях (от 11. до 22. включително).

Текст 1

България е разделена на няколко фолклорни области: Северняшка, Добруджанска, Тракийска, Шопска, Пиринска и Родопска. Във всяка от тези области танците имат свой собствен характер.

- Типично за танците в Добруджанската фолклорна област е да играят тялото и раменете – както при жените, така и при мъжете. Добруджанецът танцува приклепнал или приседнал. Стъпките наподобяват ежедневния труд и връзката на хърата с плодородната земя. Популярни танци: „Ръченик“, „Сборенка“, „Ръка“, „Тропанка“, „Черкезката“, „Данец“, „Опас“ и др.

- В Северняшката фолклорна област танците са смесица на елементи, присъщи за танците от останалите области. Типични хора са „Дунавско“, „Ганкино“, „Дайчово“, „Еленино“, „Свищовско“, „Чичово“ и др.

- В Тракийската фолклорна област танците са весели и жизнерадостни. Популярни хора в този район са „Трите пъти“ и „Касъмска ръченица“, наречена още „Джидовската“.

- В Шопската фолклорна област изобилието е най-голямо. Шопите танцуват с високо вдигнати крака и с натрисане на ръцете. Точно това прави шопските танци най-трудни и едновременно красиви. Най-популярните хора са: „Граовско“, „Петрунино“, „Самковско“, „Циганско“, „Четворно“, „Шопска ръченица“ и др.

- В Пиринската фолклорна област танците са разнообразни и се делят на мъжки и женски. Характерни за областта са „Македонско хоро“, „Джангурица“ („Айдарово“), „Охридско“, „Ширто“ и др.

- Хората на родопчани са плавни, широки и с подчертани твърди стъпки. Традиционни за Родопската област хора са „Бачковско“, „Енино“, „Право родопско“ и др.

Текст 2

Добруджа заема североизточната част на България – на север е оградена от Дунав, на изток – от Черно море, а на запад – от Северняшката фолклорна област. Тя се отличава с богатия си и разнообразен музикален фолклор. Тук около Освобождението се преселват големи групи тракийско население, както и хора от балканските райони на Стара планина.

В Добруджа се срещат два стила – тракийския и балканджийския, които постепенно се вливат в дълбоките слоеве на доста древните местни традиции. Наред с тракийските и балканджийските песни звучат и богато орнаментирани безмензурни жътварски, трапезни и седенкарски песни. Добруджанската бавна песен се изпълнява равномерно от мъже и жени. Тук за разлика от много други области жените често пеят във висок регистър, закрито.

Специфично за Добруджанския край е създаването на нов, характерен само за този регион инструментален стил с изпълнения на гъдулка, кавал, гайда. Особено прочути са добруджанските танцови мелодии „Ръка“, „Сборенка“, „Ръченица“ и др. Няма да е преувеличено, ако се каже, че тук се оформя интересна инструментална школа като резултат от взаимното проникване на тракийския и балканджийския музикален фолклор. Не трябва да се подценява и влиянието на музикалния фолклор на съседна Румъния, която взема елементи от българския фолклор (7/16 размер), но и дава на българския инструментален фолклорен стил някои специфични прийоми на изпълнение.

Добруджанските танци имат свой стил, който се отличава с настроение, свободно от скованост тяло, участие в играта и на ръцете и раменете. Играе се в умерено темпо, с прикляквания и леко наведено назад тяло. Добруджанските хора са затворени, в полукръг или права ръченица. Мъжете играят в права редица, а когато хората са смесени, те са в кръг или полукръг. Добруджанецът обича да играе и „по сами“ – солово, например „Ръченикът“ се изпълнява групово, но като че ли от отделни солисти. Най-разпространени са смесените хора и по-рядко – мъжките. По-известни хора са „Сборенка“, „Ръка“, „Данец“, „Буенец“ в 2/4, „Пайдушко“, „Ръченик“, „Сей, сей боб“, „Бръсни цървул“ в 5/8 и др. Много интересни танци са „Изхвърли кондак“ в 9/16 и „Черкезката“ и „Грънката“ в 13/16.

11. От коя сфера на общуване е текст 1?

- А) от битовата сфера
- Б) от институционалната сфера
- В) от научната сфера
- Г) от естетическата сфера

12. Каква функция изпълнява текст 1?

- А) Убеждава в богатството и красотата на фолклорните танци.
- Б) Представа факти, свързани с танците в различните фолклорни области.
- В) Изтъква предимствата на фолклорните танци.
- Г) Съпоставя българските фолклорни танци с танците на други народи.

13. Какво е значението на думата *популярни*, използвана в текст 1?

- А) забележителни
- Б) хубави
- В) разпространени
- Г) значими

14. Кое от посочените твърдения е вярно според текст 1?

- А) Шопите танцуват прилекнали или приседнали.
- Б) „Ръченик“ е популярен танц в Пиринската област.
- В) В Северняшката фолклорна област танците са смесица от елементи, присъщи за танците в останалите области.
- Г) В Тракийската фолклорна област се танцува с високо вдигнати крака и с натрисане на ръцете.

15. Каква е основната цел на текст 2?

- А) да убеждава
- Б) да въздейства
- В) да информира
- Г) да развлича

16. Кое от посочените твърдения НЕ се отнася за текст 2?

- А) Текстът представя географското местоположение на Добруджанската област.
- Б) Текстът представя музикалния фолклор в Добруджанската област.
- В) Текстът представя спецификата на добруджанските танци.
- Г) Текстът проследява историята на оформянето на Добруджанската област.

17. Използваната в текст 2 дума безмензурни е:

- А) диалектна езикова единица
- Б) неутрална езикова единица
- В) експресивна езикова единица
- Г) терминологична езикова единица

18. Кое от посочените твърдения НЕ е вярно според текст 2?

- А) В Добруджанската област се изпълняват богато орнаментирани безмензурни песни.
- Б) В Добруджа се срещат два стила – тракийският и балканджийският.
- В) Добруджанската бавна песен се изпълнява предимно от мъже.
- Г) В Добруджанската област жените често пеят във висок регистър, закрито.

19. Изброени са факти от двата текста, както и факти, които липсват в тях. В свитъка за свободните отговори запишете САМО буквите на ЧЕТИРИТЕ факта, които ПРИСЪСТВАТ в посочените текстове.

- А) Най-добрите танцьори са от Северняшката фолклорна област.
- Б) В Северняшката фолклорна област танците са смесица от елементи, присъщи на танците от останалите области.
- В) Северняшката фолклорна област е по-стара от Пиринската фолклорна област.
- Г) В добруджанските танци мъжете играят в права редица, а когато хората са смесени, те са в кръг или полукръг.
- Д) В тракийската фолклорна област танците са весели и жизнерадостни.
- Е) Всички фолклорни области заимстват елементи от Шопската фолклорна област.
- Ж) Добруджанските танци са в умерено темпо, играят се с прикляквания и леко наведено назад тяло.
- З) Танците в Шопската област са предимно в бавно темпо.

20. Запишете кое е общото, за което се говори в двата текста.

21. В рамките на 3 – 4 изречения формулирайте СОБСТВЕНА теза по една от посочените теми:

Българинът и неговите танци

Фолклорният танц – израз на българската душа

22. В свитъка за свободните отговори запишете сбито и кратко (в резюме) основното в съдържанието на текст 2.

23. За всяко празно място изберете най-уместната от думите и я запишете срещу съответната буква в свитъка за свободните отговори.

*На концерта си в събота в претъпканата зала „Казино дьо Пари“ японската тайку група „Ямато“ А) ..... публиката, която с бурни аплодисменти извика музикантите на три биса. Четиринадесетчленната формация представи новия си спектакъл *Shin-on* (Ритъмът на сърцето), който е подготвен за европейското им турне. Следващият им концерт ще бъде на 11 февруари в София, след което им предстоят концерти в Унгария, Словакия, Румъния и Чехия.*

В спектакъла на Б) ..... са включени 40 вида барабани, сред които и 500-килограмовият тайку, както и В) ..... японски струнни инструменти.

„Ямато“ е известна по света с Г) ..... си на древна японска музика по съвременен начин и със сценографията на модерния спектакъл.

А) изненада, взриви, впечатли

Б) гостите, артистите, виртуозите

В) приятни, мелодични, традиционни

Г) интерпретациите, композициите, версиите

24. Препишете изреченията с правилната форма на думите в скоби.

А) съществително име

На бланката трябва да запишете имената на трима (участник), които предлагате да получат по един от трите (приз).

Б) местоимение

Така и не разбрах (кой) е взел книгата от библиотеката, без да обяви това, поради което не мога да предявя претенции към (никой).

В) членувана форма (с пълен или кратък член в единствено число)

(Носител) на първа награда представи (свой) последен албум на (заклучителен) концерт в (последен) ден от конкурса

Г) форма за учтивост

Господине, бихте ли (бил) така (добър) да ми кажете колко е часът?

25. В текста са пропуснати САМО ПЕТ препинателни знака. Препишете текста, като поставите пропуснатите знаци.

Курортът не беше толкова лош колкото ми се стори във влака. Минахме край парк с огромни дървета. Хубави вили целите потънали в зеленина се редяха от двете страни на пътя. Като чаткаше леко с подковите си по асфалта конят ни преведе под сводестата арка на старинната римска порта – такава чудна че ме накара здравата да си извия врата.

Скала за оценяване:

Задача	Отговор	Брой точки
1	А	1
2	В	1
3	Б	1
4	А	1
5	А	1
6	А	1
7	В	1
8	А	1
9	Г	1
10	Г	1
11	В	1
12	Б	1
13	В	1
14	В	1
15	В	1
16	Г	1
17	Г	1
18	В	1
19	Б, Г, Д, Ж	4
20	Българските фолклорни танци	1
21	Текст	4
22	Текст	4
23	А) взриви Б) виртуозите В) традиционни Г) интерпретациите	4
24	А) участници, приза Б) кой, никого В) носителят, своя, заключителния, последния Г) били, добър	10
25	Курортът не беше толкова лош, колкото ми се стори във влака. Минахме край парк с огромни дървета. Хубави вили, целите потънали в зеленина, се редяха от двете страни на пътя. Като чаткаше леко с подковите си по асфалта, конят ни преведе под сводестата арка на старинната римска порта – такава чудна, че ме накара здравата да си извия врата.	5

Скала за превръщане на получените точки в оценка по шестобалната система:

48	47	46	45	44	43	42	41	40	39	38	37	36
6	5.91	5.81	5.72	5.63	5.53	5.44	5.34	5.25	5.17	5.06	4.97	4.88
35	34	33	32	31	30	29	28	27	26	25	24	23
4.78	4.69	4.59	4.50	4.41	4.31	4.22						
22	21	20	19	18	17	16						
3.56	3.47	3.38	3.28	3.19	3.09	3.00						